

Helse- og omsorgsdirektoratet
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Grimstad, 21.12.2019

Høringssvar – reguleringen av miljø og helse i barnehager og skoler

Stine Sofies Stiftelse arbeider for en barndom uten vold og overgrep gjennom å forebygge og avdekke vold og seksuelle overgrep mot barn, samt ivareta det voldsutsatte barnet, deres pårørende og etterlatte. Stiftelsens innspill vil derfor avgrenses til de punkter i høringsnotatet som får betydning for denne gruppen.

Beredskapsplaner og rutiner for å forebygge og håndtere overgrep og andre alvorlige hendelser

Stiftelsen applauderer forslaget om at barnehagene og skolene skal pålegges en plikt til å ha rutiner og beredskapsplaner for forebygging og håndtering av overgrep og andre alvorlige hendelser. Vår erfaring er at det per dags dato er stor variasjon i både eksistens av og kvaliteten på rutiner og beredskapsplaner for forebygging og håndtering av vold og overgrep i kommuner i Norge.

Vi viser til høringsnotatets punkt 6.5.6 om sikkerhet og beredskap, hvor departementet ber om innspill på hvordan en flytting av beredskapskrav og ansvar kan gjøres mest hensiktsmessig. Stine Sofies Stiftelse mener det vil være en fordel å flytte beredskapskravene og ansvaret for forebygging av overgrep og andre alvorlige hendelser inn i sektorregelverket, herunder barnehageloven og opplæringsloven. Vi mener det vil være hensiktsmessig å knytte kravene til rutiner og beredskapsplaner mot vold og overgrep til regelverket om barns psykososiale miljø som er foreslått regulert i barnehageloven ny §§ 20, 21 og 22. Inntil dette regelverket er på plass er det positivt at departementet foreslår å midlertidig beholde dagens beredskapskrav i ny forskrift § 14 første ledd.

Stine Sofie Barnehagepakke

Vi vil ellers benytte anledningen til å informere departementet om Stine Sofie Barnehagepakke, som skal piloteres 2020. Barnehagepakka har som formål å styrke de barnehageansattes handlingskompetanse. Vi har definert handlingskompetanse til å best av 5 elementer:

Kunnskap: De barnehageansatte trenger kunnskap om vold og overgrep, om konsekvenser og om tegn og symptomer.

Personlige faktorer: De barnehageansatte må ha mot og vilje til å handle på bekymring. De må være klar over hvordan egen barndom og egne opplevelser påvirker hvordan de jobber med barn rundt tematikken.

Tro på systemet: De barnehageansatte må ha tro, kjennskap og kunnskap om systemet. Hvordan skaffer vi hjelp til utsatte barn, og hva slags hjelpetiltak finnes det for barn, foreldre og ansatte.

Organisasjonskultur: Barnehagen må ha rutiner og kultur for å drøfte bekymringer, konkludere og deretter handle. Både skriftlige og administrative rutiner og den relasjonelle kulturen i barnehagen må jobbe for det beste for hvert enkelt barn.

Verdisyn: Barnehageansatte må ha et verdisyn der de anerkjenner barn som fullverdige mennesker. De må tro på det barn forteller, og se barns atferd og handlingsmønstre i lyset av det de har opplevd.

Innholdet i barnehagepakka er utarbeidet gjennom tett dialog med praksisfeltet og forskningsbasert kunnskap. Vi mener de ansatte i barnehagene er de aller beste til å jobbe med tematikken, men trenger noe støtte til å etablere en systematikk rundt dette arbeidet. Barnehagepakka kan bidra til å etablere denne systematikken for barnehagene, slik at arbeidet fremstår langsiktig, strukturert og som en del av barnehagens daglige virke. Vi i Stine Sofies Stiftelse ønsker igjennom barnehagepakka og gi barnehagens rutiner innhold, og de ansatte trygghet og kunnskap til å handle i tråd med beredskapsplaner og rutiner på tematikken vold og overgrep.

Med vennlig hilsen

Ada Sofie Austegard
Generalsekretær
Stine Sofies Stiftelse

Malin Albrechtsen van der Hagen
Juridisk rådgiver
Stine Sofies Stiftelse